

Petra Korlaar

Třicáté výročí Mikulovského výtvarného sympozia "dílna"

Mikulovské výtvarné sympozium "dílna" vzniklo v době, kdy se o městě Mikulov ještě nemluvilo jako o idylickém místě. Druhá polovina dvacátého století násilně zpřetrhala kulturní i ekonomický rozvoj města, které po roce 1948 leželo na hranici s „nepřátelským západem“ a mimo hranice zájmu tehdejšího státu. Snad právě někdejší sláva města, jeho velké kulturní bohatství a porevoluční svobodomyslná atmosféra devadesátých let přispěly ke vzniku jedinečného projektu výtvarného sympozia, u jehož zrodu stáli akademický sochař Nikos Armutidis, tehdejší představitel města starosta Tomáš Zejda a místostarosta Vojtěch Příbramský a z řad domácích Libor Líp a Vítězslav Vrbka. Od prvopočátku byla také zásadní náklonnost ředitelky Regionálního muzea v Mikulově paní Dobromily Brichtové, která vyhradila zámecké prostory, v nichž si účastníci "dílny" zařídili letní ateliéry.

V kontextu novodobých dějin naší samostatné republiky je nejen tento počín, ale především jeho úspěšné přetrvání až do současnosti více než obdivuhodné a zaslouží si naši pl-

nou pozornost. Za třicet let existence sympozia přijelo do Mikulova tvořit na sto padesát předních osobností české i evropské výtvarné scény a každý z umělců tu skrze své dílo zanechal stopu. Postupně tak vznikla unikátní městská umělecká sbírka v přímé vazbě na genius loci našeho města, nesoucí autentickou výpověď o stavu naší společnosti a o současné porevoluční středoevropské tvorbě.

A je to výpověď dobrá, neboť přímo dokládá to, že naše město navazuje na kulturní a společenské hodnoty, jež po staletí utvářely jeho podobu i bohatství. "Dílna" pomohla našemu městu vybudovat jeho novou, porevoluční identitu – takovou, jakou má jen pár výjimečných měst v naší zemi. Identitu, která pramení přímo z jeho obyvatel a současně překračuje jazykové, kulturní i generační bariéry. Po tři dekády byli Mikulovští svědky zrodů jedinečných uměleckých děl, někdy i jako první účastníci jejich

Jindřich Štreit, *Mikulovsko*, Mikulovské výtvarné sympozium "dílna" 1994 (foto archiv MVS)

Margita Titlová Ylovsky, *Nebeští chodci*, Mikulovské výtvarné sympozium "dílňa" 1999 (foto archiv MVS)

Milan Kunc, *Presto*, Mikulovské výtvarné sympozium "dílňa" 2000 (foto archiv MVS)

utváření. Hned v prvním ročníku sympozia si fotograf Jindřich Štreit zvolil za hlavní námět své práce běžný každodenní život místních obyvatel. Vznikl cyklus černobílých fotografií s názvem Mikulovsko, jenž má své nezastupitelné místo jak v mikulovské sbírce umění, tak v autorově tvorbě.

Po umělcích prvního ročníku následovala celá plejáda autorských osobností, které každoročně vstupovaly do veřejného prostoru našeho města i do života místních lidí. Velká část z nich se na sympozium vracela opakovaně – Václav Stratil, Tomáš Císařovský, Milena Dopitová, Jiří David a řada dalších. Jako trvalou hodnotu nám zde každý z umělců zanechal konkrétní umělecké dílo a skrze něj i kus sebe. Postupně tak začala vznikat pozoruhodná umělecká sbírka, která se dnes řadí mezi ty nejvýznamnější v České republice.

Mikulovské výtvarné sympozium v devadesátých letech vytvořilo bezpečný prostor a zázemí pro generaci umělců, již se tehdy dočasně ocitli ve stínu dění.

Porevoluční doba byla lačná po zahraničním či dříve „zakázaném“ umění, což byl důvod, že to současné, tehdy aktuální, až takovou pozornost paradoxně nepřitahovalo. Město Mikulov tak mělo možnost získat v prvních letech existence "dílny" umělecká díla autorů především z okruhu umělecké skupiny Tvrdohlaví, díla, která dnes státní galerie mohou získávat jen velmi obtížně a omezeně. Jubilejní 30. ročník mikulovského sympozia byl jakousi poctou právě této generaci, a do Mikulova se proto po letech vrátili Jaroslav Róna, Stefan Milkov, František Skála, Petr Nikl, Zdeněk Lhotský a jako zahraniční host slovenský výtvarník Laco Teren.

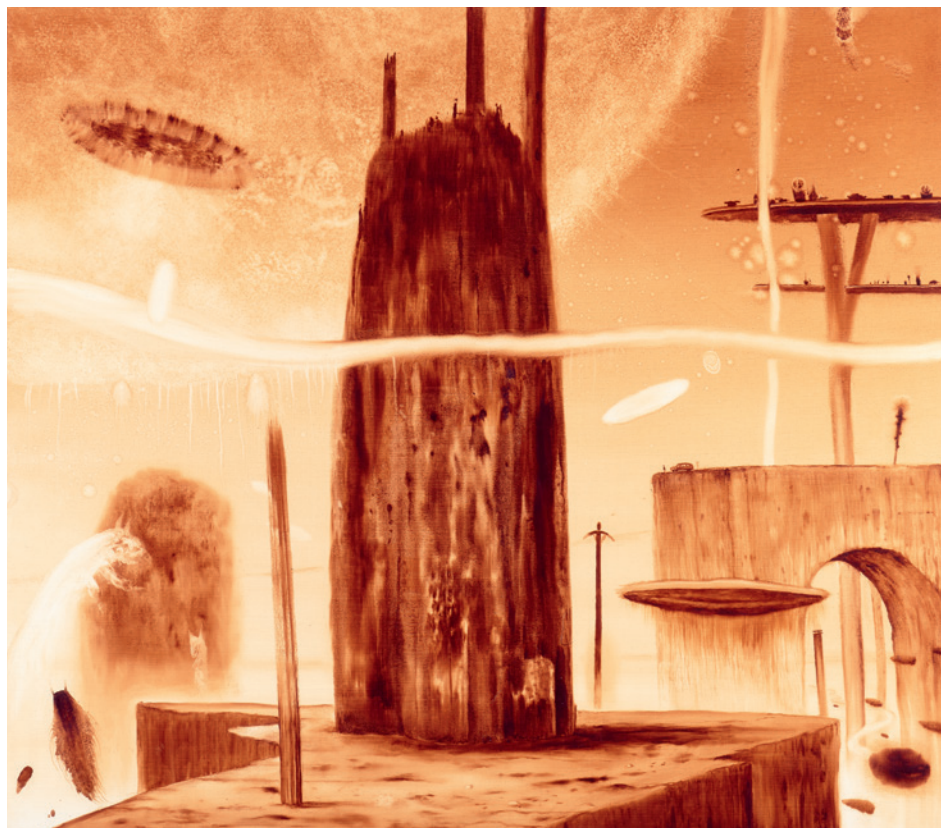
Díky nadšení a podpoře celé řady lidí si "dílna" v rámci naší kulturní scény udržela své přední postavení. A přímý pozitivní dopad to má i na obyvatele našeho města. Aniž bychom si to uvědomovali, je pro řadu z nás samozřejmé, že známe jména a tvorbu autorů, jako je třeba Milan Kunc, zastoupený ve sbírce dílem s názvem *Presto*, zobrazujícím postřeleného srnce se Svatým kopečkem v pozadí, Margita Titlová Ylovsky, jejíž plastika *Nebeští chodci* umístěná na zámecké terase se jaksi mimoděk stala svatební bránou pro novomanžele, či z poslední doby socha *Radost* od Kurta Gebauera – železná konstrukce ve tvaru ženy s rozpaženými rukama, již časem v zámeckém areálu proroste vysazená zeleň. Na Mikulovském výtvarném sympoziu se střetávají různé umělecké styly a techniky.

Kurt Gebauer, *Radost*, Mikulovské výtvarné sympozium "dílna" 2022
(foto archiv MVS)

Stefan Milkov, Jan Křtitel, Mikulovské výtvarné sympozium "dílňa" 2023 (foto archiv MVS)

František Skála, *V horních patrech*, Mikulovské výtvarné sympozium "dílňa" 2023 (foto archiv MVS)

Jak takovéto prostředí povzbuzující kreativní myšlení a inovace může působit na mladé lidi, dokládá i světový úspěch fotografky Marie Tomanové, mikulovské rodačky. *Velmi mě tenkrát inspirovalo mikulovské sympozium Dílna, které stále funguje, za což jsem velmi ráda. Do Mikulova se v létě sjedou umělci, město ožije kreativní energií a je úžasné vidět, jak umělci pracují, malují a pozměňují běh malého města během trvání toho sympozia. Bylo to – a stále je – neskutečně inspirativní*, říká Marie v rozhovoru pro server Novinky.¹

Při rekapitulaci uplynulých třiceti let sympozia je třeba zmínit ještě jeden fakt, který vstoupil do jeho tradované historie – že se totiž působení "dílňny" ve městě mohlo občas připodobnit ke kalamitě, jakési živelní pohromě, která se městem prožene a zanechá za sebou spoušť. Nekonečné bujaré večírky, historky, jež zlidověly, instalace ve veřejném prostoru budící pobavení i kontroverze. Ovšem kalamitu můžeme vnímat i jako způsob obnovy. Způsob snad dosti radikální, přesto však přirozený. V přírodě vzniká tehdy, je-li něco v nerovnováze. Sametová revoluce rozkmitala naši společnost, která od té doby stále ještě prochází procesem obnovy. Pakliže není možné nastavit tento proces formou sukcese, může mít i kalamita nečekané pozitivní dopady.

Mikulovské výtvarné sympozium "dílňa" v sobě nese vize setkávání, vzájemného působení a poznávání odlišností. Přináší mnohostranné obohacování. I díky tomu je dnes

¹ ŠVAGROVÁ, Adéla: Fotografka Marie Tomanová. Z Mikulova na Times Square [online]. Dostupné na <https://www.novinky.cz/clanek/kultura-marie-tomanova-od-cmarani-ve-skolni-lavici-az-na-times-square-40451308> [cit. 21. prosince 2023].

Jaroslav Róna, *Průzkumník*, Mikulovské výtvarné sympozium "dílňa" 2023 (foto archiv MVS)

Mikulov renomovaným kulturním centrem regionu, městem otevřeným a kosmopolitním. Jsem přesvědčená o důležitosti zachování Mikulovského výtvarného sympozia. Je pojítkem mezi minulostí a budoucností, mezi tradicí a inovací. A dnes, po třiceti letech od svého založení, už i symbolem kontinuity v čase neustálých změn. Mikulovské výtvarné sympozium "dílňa" je jedním z impulzů podporujících všestranný rozvoj města a předmětem naší společné práce je uchovat toto sympozium živé a otevřené pro další generace.

Na závěr bych ráda vyjádřila vděčnost všem, kdo se v jakékoliv roli podíleli na udržení chodu "dílny". Jejich úsilí a odhodlání přispělo k tomu, že je dnes Mikulov místem interakce i inspirace, místem, kde se dobře žije a kam se lidé rádi vrací.

Petra Korlaar

30th anniversary of the Mikulov “Workshop” Art Symposium

The thirtieth anniversary of the Mikulov “Workshop” Art Symposium represents a major milestone in the recent history of Mikulov. This unique project, originally founded by the academic sculptor and painter Nikos Armutidis and the local patriots, has become a phenomenon in contemporary Czech art. From its constitution in the early 1990s, the symposium brought over 150 leading artists to Mikulov; they all contributed to the making of a remarkable art collection connected with the unique atmosphere of the town. The Mikulov symposium provided space for the presentation of contemporary artworks and has also become a platform for an art dialogue. The project of the art symposium contributed to the transformation of Mikulov in a bustling cultural centre of the region. The “Workshop” nowadays serves as a link between the past and the future, and in the current times of change it firmly supports cultural continuity. Keeping the “Workshop” alive is essential for the enrichment of the future generations, and not just in artistic sense.